

REFERAT Ældrerådet d. 02-05-2019

Mødedato Torsdag d. 02. maj 2019 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 5 - Skallingen, Bytoften

Mødedeltagere Anne-Marie Søndergaard (Afbud), Rigmor Jensen, Anette Mandahl-Barth, Ketty Bundgaard, Elin Østergaard Bertelsen, Aage Meldgaard, Tom Øhlenschläger, Ove Kristensen, Lena Andersen, Jette Berggreen, Ole Wiil, Niels Jørgen Nielsen, Jonna Korsgaard Lauritsen, Hanne Plesner

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Plejeboliger til ægtefæller - orientering.....	4
Implementering af Det Friske Pust - et tiltag til forebyggelse af ensomhed fra VoresStemmer.....	6
Evaluering af omlægning af Døgnrehabiliteringsafdelingen.....	8
Gensidig orientering.....	11

Punkt 73: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Ældrerådet den 02-05-2019

Godkendt.

Punkt 74: Plejeboliger til ægtefæller - orientering

15/6795

Sagsfremstilling

Varde Kommune har anvisningsretten til i alt 424 permanente plejeboliger.

Heraf er 124 boliger egnede til ægtepar. Plejeboligerne er fordelt, som det fremgår af tabel 1. Der er dog stor forskel på graden af egnethed. Kun tre af boligerne, de tre boliger på Ansager Plejecenter, er indrettet med henblik på, at der kan bo ægtefæller. Boligerne er generelt ikke egnede til, at ægtefæller, der begge har behov for forflytninger med lift, kan bo sammen, og de fleste et-rums boliger efterlader stort set ikke rum til andet møblement end senge og skabe, hvis de skal bebos af ægtepar.

I Varde Kommune er der pt. fire ægtepar, der bor sammen i samme plejebolig, og seks ægtepar der bor på samme plejecenter men i separate boliger. Blandt de seks ægtepar, der bor i separate boliger, er der et ægtepar, der har et ønske om at bo sammen, men hvor det ikke er muligt på det pågældende plejecenter, da de begge er plejekrævende. De andre ægtepar er veltilpasse med ordningen med separate boliger, da de af forskellige årsager, f.eks. den ene ægtefælles demens eller massive plejehov, drager fordele af at kunne trække sig tilbage til egen lejlighed.

Nogle ægtepar bor på samme afdeling på plejecentret, mens andre bor på hver deres afdeling. Dette kan være til både fordel og ulempe. Det er ikke altid muligt, at tilbyde ægtefæller der ønsker det bolig på sammen afdeling, da det kræver, at boligerne er ledige. I tilfælde hvor den ene del af ægteparret har gavn af at blive aflastet fra ægtefællen, typisk hvis ægtefællen er dement, opleves det som en fordel. Ønsker ægteparret derimod at tilbringe mest mulig tid sammen, kan det være problematisk, at de ikke er tilknyttet samme personalegruppe, primært i forbindelse med medicingivning, hvor der er større risiko for fejl, da det kræver en stram koordinering mellem de forskellige personalegrupper.

Tabel 1: Plejeboliger der er egnede til ægtepar

Plejecenter	Antal boliger med et rum	Antal boliger med to rum
Carolineparken	39	0
Lyngparken	8	1
Søgården	0	0
Poghøj	0	0
Skovhøj	0	0
Møllegården	0	1
Aktivitetssentret	18	9
Vinkelvejscentret	0	0
Tistrup Plejecenter	0	0
Ansager Plejecenter	0	3
Helle Plejecenter	0	1
Sognelunden	0	12
Blåbjerg Pleje- og Aktivitetscenter	0	32

Forvaltningens vurdering

Optimalt set vil en bolig til ægtefæller på plejecenter indeholde to separate soveværelser. Dette vil imødekomme et behov for uforstyrret søvn for den ægtefælle, der ikke har behov for natlige tilsyn og pleje, og give optimale arbejdsforhold for personalet, i det tilfælde hvor begge ægtefæller er plejekrævende. Boliger af denne type findes ikke i Varde Kommune i dag. Såfremt døgnrehabiliteringsafdelingen flyttes til et evt. nyt sundhedshus, vil der sandsynligvis være mulighed for at ombygge nogle af de eksisterende lejligheder på Carolineparken til ægtefælleboliger. Udfordringen ved at indrette boliger til en helt særlig målgruppe er dog, at man ikke kan sikre, at kapaciteten er ledig, når der er borgere, der har behovet, at man risikerer at stå med kostbar tomgang, hvis boligerne ikke kan lejes ud, at borgeren vægter den geografiske placering højere end tilbuddets beskaffenhed, og derfor vælger en mindre egnet bolig i lokalområdet. Derudover er det en problematisk situation, når borgeren ikke længere har det særlige behov – i dette tilfælde, hvis den ene ægtefælle går bort.

Retsgrundlag

Lov om social service.

Lov om almene ældreboliger.

Økonomi

Økonomien forbundet med indretning af optimale ægtefælleboliger på Carolineparken er ikke afdækket.

Høring

Ældrerådet til orientering.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 23-04-2019

Taget til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 02-05-2019

Taget til efterretning.

Punkt 75: Implementering af Det Friske Pust - et tiltag til forebyggelse af ensomhed fra VoresStemmer

17/11785

Sagsfremstilling

I november 2018 blev borgermødet ”Vores Stemmer*Varde” afholdt i Ølgodhallerne.

Under mødet blev der skabt konkrete idéer og løsninger ud fra overskriften ”Hvordan skaber vi en kommune i balance – geografisk, økonomisk og socialt?”. Fem ideer herfra er blevet præsenteret for Udvalget for Økonomi og Erhverv. Herfra er ideen ”Det Friske Pust” sendt videre til endelig beslutning om afprøvning som pilotprojekt i Udvalget for Social og Sundhed.

”Det Friske Pust” er et initiativ til bekæmpelse af ensomhed blandt ældre. Unge mennesker (15-17-årige) ansættes til at drive et mødested for ældre, hvor de igangsætter aktiviteter og støtter de ældre, der har behov for ledsagelse til mødestedet.

Initiativet forventes at danne netværk på tværs af generationer, og de unge der driver mødestedet får mulighed for at afprøve en interesse for at arbejde i omsorgsfag, og kan inspirere deres jævnaldrende til at undersøge mulighederne i faget.

Det foreslås, at ideen afprøves som et pilotprojekt i Ansager over tre måneder, og efterfølgende evalueres.

Der står frivillige klar til at igangsætte projektet, den lokale skole og hjemmepleje har givet tilsagn om, at de er villige til at støtte op omkring rekrutteringen af henholdsvis unge medarbejdere og ældre brugere. Der forefindes lokaler i nærområdet, som kan benyttes.

Initiativtagerne til ideen Cilla Hansen og Irene Moesgaard vil deltage i mødet og præsentere ide og tidsplan for udvalget.

Forvaltningens vurdering

Forvaltningen vurderer, at forslaget falder fint i tråd med de initiativer, som er i gang ift. reduktion af ensomhed og ift. rekruttering af unge til social- og sundhedsfaget. Af eksempler på det sidstnævnte kan nævnes KAOS, der er et tilbud til 4., 5. og 6. klassetrin om et undervisningsforløb på social- og sundhedsskolen i Esbjerg, mhp. at give eleverne i grundskolen et positivt indblik i social- og sundhedsuddannelserne.

Et andet eksempel er Fællesskabsklippekortet, der giver borgere, der i forvejen modtager hjælp i hjemmet, mulighed for støtte fra en ansat i hjemmeplejen eller en terapeut, til at komme i gang med en aktivitet udenfor hjemmet. Det kan f.eks. være en aktivitet i en lokal forening, fællesspisning, et motionstilbud eller lignende. Såfremt projekt ”Det Friske Pust” iværksættes, vil det være oplagt at tænke i koblinger til fællesskabsklippekortet ift. at få de ældre til at benytte sig af mødestedet ”Det Friske Pust”.

Retsgrundlag

Kommunalfuldmagten.

Økonomi

Det estimeres, at det vil koste 12.000 kr. at afprøve projektet som pilotprojekt over tre måneder i Ansager. Midlerne dækker løn til, at fire unge kan ansættes i otte timer/uge og let forplejning. Udgifterne kan dækkes fra midler, der er afsat til organisationsudvikling indenfor Social og Sundhed.

Høring

Ældrerådet til orientering

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at der bevilges 12.000 kr. fra organisationsudviklingsmidlerne til, at initiativtagerne kan køre projektet som pilotprojekt i Ansager.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 23-04-2019

Anbefalingen blev godkendt.

Pilotprojektet udvides til 6 måneder. Efter 4 måneder evalueres projektet. Den øgede finansiering findes inden for udvalgets område.

Udvalget forudsætter, at projektet forløber i tæt forankring med lokalområdet med henblik på senere overtagelse af projektet.

Beslutning Ældrerådet den 02-05-2019

Taget til efterretning.

Punkt 76: Evaluering af omlægning af Døgnrehabiliteringsafdelingen

16/14144

Sagsfremstilling

Pr. 1. januar 2018 gennemførte Varde Kommune en omlægning af Døgnrehabiliteringsafdelingen på Carolineparken, hvor man flyttede seks træningspladser på Aktivitetscentret i Ølgod sammen med de eksisterende døgnrehabiliteringspladser i Varde.

Formålet var at samle fagligheden omkring træningsophold på et sted, og ensarte serviceniveauet så der ikke længere blev tilbudt to forskellige typer af træningsophold i kommunen. I den forbindelse blev der tilført 1.334.265 kr. årligt til de øgede driftsomkostninger, idet serviceniveauet på de seks træningspladser, der tidligere var placeret i Ølgod, var lavere, og man desuden kalkulerede med en generel intensivering af forløbene.

Vurderingsophold blev indført som et nyt tilbud, og målgruppen og arbejdsgangene omkring opfølgning blev skærpet, bl.a. med flere tværfaglige opfølgninger med deltagelse af visitator for at sikre et bedre flow og mere målrettede forløb på afdelingen.

Efter omlægningen gennemføres der i dag tre opholdstyper på Døgnrehabiliteringsafdelingen: døgnrehabiliteringsophold, vurderingsophold og venteophold. Der er i alt 14 døgnrehabiliterings- og vurderingspladser og fem venteplasser på afdelingen.

På baggrund af omlægningen er der i slutningen af 2018 gennemført en evaluering, hvor fokus har været at samle op på, om man er lykkedes med intentionen om mere intensive og målrettede forløb, om man lykkes med at vurdere og rehabilitere borgerne under de nuværende faglige rammer, og om de ressourcemæssige rammer, der er lagt omkring døgnrehabiliteringsafdelingen, stemmer overens med de reelle behov.

Målgruppe og flow

Færre borgere udskrives til en permanent plejebolig (24% i 2017 og 9% i 2018), og den gennemsnitlige opholdstid er væsentligt afkortet (gennemsnitligt 49 dage i 2017 og 37 dage i 2018). Dette indikerer, at de borgere, der indskrives, i højere grad har et potentiale til at nå en forholdsvis høj grad af selvhjulpenhed, og at de er i stand til at profitere af den intensive rehabilitering. Man er dermed lykkedes med at sikre, at det er den rigtige målgruppe, der indskrives, og at sikre effekt og fremdrift i borgerforløbet.

Alt i alt blev der tildelt 149 døgnrehabiliteringsforløb og 45 vurderingsforløb i 2018, hvor der var kalkuleret med 89 forløb i alt. Antallet af forløb er således mere end dobbelt så højt, som forventet. Dette skyldes til dels, at opholdstiden har været kortere end forventet, men også at døgnrehabiliterings- og vurderingspladserne i 97% af tiden har været beboet af borgere med et aktivt forløb, hvor det i 2016 kun var tilfældet i 57,3% af tiden.

Vurderingsophold

Vurderingsopholdet er et nyt tilbud, hvor formålet er at vurdere, om borgeren er i målgruppen for et døgnrehabiliteringsophold, eller at stabilisere borgerens tilstand og vurdere, hvordan borgerens behov for pleje bedst kan dækkes fremadrettet. Vurderingsopholdene betragtes som en succes, idet man i 92% af tilfældene helt eller delvist er lykkedes med at vurdere borgerens behov.

Vellykket rehabilitering

På baggrund af interview med borgere og personale er vurderingen, at der er høj borgertilfredshed, og at det tværfaglige samarbejde, den høje faglighed omkring borgerne, arbejdsgangene omkring forløbet og målrettet opfølgning med deltagelse af visitator understøtter effektive rehabiliteringsforløb af høj kvalitet. Det vurderes, at det vil være et kvalitetsløft, hvis der kan udvides med terapeutdækning i en del af aftentimerne for at sikre fagligt fokus og tid til rehabilitering i alle vagtlag.

De ressourcemæssige rammers overensstemmelse med behovet

Døgnrehabiliteringsafdelingen har i 2018 haft langt flere borgere igennem et forløb, end forventet. En af årsagerne er som nævnt, at forløbene har været kortere end forventet, men også at man i praksis har benyttet to af ventepladserne som døgnrehabiliterings- og vurderingspladser en del af året. Dette har været et resultat af, at behovet for døgnrehabiliterings- og vurderingspladser har været større end de afsatte 14 pladser, mens der har været dårlig belægning på ventepladserne. Dette har betydet, at presset på især terapeuterne men også sygeplejerskerne har været større, end hvad der er afsat ressourcer til.

Årsagen er, at flere borgere skal testes og trænes af terapeuterne, og at begge faggrupper skal afsætte mere tid til den indledende udredning, opfølgende samtaler og overdragelse, når borgerne skal afsluttes. Træning og Rehabilitering har trukket ressourcer ud af eget budget for at sikre terapeutdækning til de to ekstra pladser og til at dække ind med afløsere i sommerferieperioden. Dette er ikke muligt i 2019, hvorfor de to pladser fra og med 1. januar 2019 igen fungerer som ventepladser.

I praksis betyder det, at ventepladserne i høj grad er belagt af borgere, der venter på at starte et vurderings- eller døgnrehabiliteringsophold, og at det ofte opleves, at terapeuter og sygeplejersker ikke kan arbejde så intenst med borgerne, som målsætningen tilsiger, fordi ressourcerne er afsat ud fra en formodning om, at der ville blive gennemført langt færre forløb.

Udviklingskonsulent Christina Bonde, teamleder i Træning og Rehabilitering Mette Mortensen og teamleder på Døgnrehabiliteringsafdelingen Line Duerlund Terp deltager under sagens behandling.

Forvaltningens vurdering

Vurderingen er, at omlægningen er gennemført med et meget tilfredsstillende resultat.

Evalueringen giver ikke anledning til at ændre i den faglige praksis omkring døgnrehabiliteringsafdelingen.

Sygeplejerskerne på afdelingen blev i forbindelse med omlægningen ledelsesmæssigt lagt under døgnrehabiliteringens ledelse, hvor de tidligere har været tilknyttet sygeplejen. Denne konstruktion opleves som velfungerende.

Terapeuterne på døgnrehabiliteringsafdelingen er tilknyttet Træning og Rehabilitering. I forbindelse med drøftelserne om et evt. sundhedshus og husets funktioner, opleves det som væsentligt for den faglige synergi og driftseffektiviteten, at døgnrehabiliteringsafdelingen og Træning og Rehabilitering også fremadrettet har adresse på samme matrikel.

Evalueringen har ikke fokuseret på en decideret effektmåling, hvor langtidseffekterne af et ophold på døgnrehabiliteringsafdelingen undersøges. Det er oplagt, at dette kommer i fokus i en senere evaluering.

Det vurderes som presserende, at der tilføres flere ressourcer til afdelingen.

Både til at sikre optimal dækning med terapeut- og sygeplejerskeressourcer til de 14 nuværende døgnrehabiliterings- og vurderingspladser både i hverdage og i ferieperioder, men ideelt set også for at opnormere til 16 pladser, idet situationen i dag er den, at der er venteliste til døgnrehabiliterings- og vurderingsophold.

Der vil blive indstillet et budgetforslag vedrørende dette til budget 2020.

Der er et akut behov for at sikre sommerferiedækningen med terapeuter, som der ikke er dækning for i den nuværende økonomiske ramme for døgnrehabiliteringsafdelingen.

Hvis der ikke kan sikres feriedækning, er konsekvensen, at man henover sommerferien må konvertere et antal døgnrehabiliterings- og vurderingspladser til almindelige midlertidige pladser i ferieperioden. Der er udarbejdet forslag til finansiering af den nødvendige forøgelse af normeringen i 2019, se økonomiafsnittet nedenfor.

Retsgrundlag

Serviceovens § 84

Økonomi

Det vil koste ca. 72.600 kr. at sikre vikardækning med henholdsvis en fysioterapeut og en ergoterapeut i 30 timer/uge i 6 uger henover sommerferien.

Det anbefales, at ressourcerne trækkes fra budgettet til visitation af personlig og praktisk hjælp til hjemmeboende borgere, hvor der i 2018 var et overskud i forhold til budgettet.

Høring

Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at Udvalget for Social og Sundhed godkender, at der trækkes 72.600 kr. fra budgettet til visitation af personlig og praktisk hjælp til hjemmeboende borgere, til sommerferiedækningen med terapeutvikarer.

Beslutning Udvalget for Social og Sundhed den 23-04-2019

Anbefalingen blev godkendt.

Beslutning Ældrerådet den 02-05-2019

Taget til efterretning.

Bilag

Kort version - Evaluering af Døgnrehabiliteringen, december 2018.docx

Punkt 77: Gensidig orientering

19/47

Sagsfremstilling

Orientering v/formanden

- Evaluering af ældrepolitisk konferencen i Nyborg

Orientering v/sekretariatet

- 29. maj – Britta Buhl m.fl. giver en orientering om demensvenligt lokalsamfund i Ansager
- 20. juni – Besøg hos Træning og Rehabilitering på Carolineparken

Gensidig orientering/eventuelt

Anbefaling

Forvaltningen anbefaler,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Ældrerådet den 02-05-2019

Turen til Nyborg blev evalueret, herunder valg af ny formand, som blev Mogens Rasmussen fra Middelfart.

Studietur i september til Svendborg Kommune – forslag 3., 4. eller 5. september. Formand for Udvalget for Social og Sundhed inviteres til at deltage.

Demensarrangement med Silas Holst den 29. juni i Arnbjergparken. Det drøftes på næste møde i Ældrerådet, om der evt. skal være en stand fra Ældrerådet.